АПО

ШТОМЕСЯЧНЫ
НАВУКОВА-ПЕДАГАГІЧНЫ
ЧАСОПІС

НАРОДНАЯ Асвета

СТРАТЭГІЯ РАЗВІЦЦЯ
ПСІХАЛАГІЧНАЕ СУПРАВАДЖЭННЕ СІСТЭМЫ АДУКАЦЫІ БЕЛАРУСІ

АДМІНІСТРАЦЫЙНЫ ПАРТФЕЛЬ
ПЕДАГАГІЧНЫ САВЕТ: МЕТОДЫКА АРГАНІЗАЦЫІ І ПРАВЯДЗЕННЯ

ПЕДАГАГІЧНАЯ АСАМБЛЕЯ
ГРАМАДЗЯНСКАЕ І ПАТРЫЯТЫЧНАЕ ВЫХАВАННЕ ШКОЛЬНІКАЎ

ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ «ШКОЛЫ БЕЛАРУСІ»
СЕМІНАР-ПРАКТЫКУМ «МЕТАДЫЧНЫ ІНСТРУМЕНТАРЫЙ СТРАТЭГІІ АКТЫЎНАЙ АЦЭНКІ»

БАЦЬКОЎСКІ СХОД
ПРАФЕСІЙНАЕ САМАВЫЗНАЧЭННЕ ПАДЛЕТКАЎ

1
2022

ДЗІЦЯЧА-БАЦЬКОЎСКІ СХОД «ТВОЙ ПОСПЕХ – ТВАЕ НАМАГАННІ»

Далучэнне бацькоў да прафарыентацыйнай работы з падлеткамі

А. А. Фадзеева,
настаўнік беларускай мовы і літаратуры вышэйшай катэгорыі
СШ № 1 г. Пінска

Жаданне бацькоў бачыць сваіх сыноў і дачок паспяховымі, так бы сказаць, на годнай прыступцы грамадскай лесвіцы – цалкам натуральнае і зразумелае. Але з якіх «інгрыдыентаў» складаецца жыццёвы поспех? Якія крокі трэба рабіць, каб дасягнуць яго? Практыка паказвае, што далёка не ўсе таты і мамы здольныя матываваць сваіх дзяцей на пошук адказаў на гэтыя лёсавызначальныя пытанні. Даць кампетэнтныя, пераканаўчыя парады бацькам і вучням можа класны кіраўнік, які творча ставіцца да прафарыентацыйнай работы.

Прапануем вашай увазе **дзіцяча-бацькоўскі сход «Твой поспех – тваё намаганні» для вучняў 8–9 класаў.**

Мэты: павышэнне ўзроўню псіхалагічнай кампетэнцыі навучэнцаў і бацькоў у галіне прафесійнага самавызначэння асобы; абуджэнне ў падлеткаў патрэбнасці ў самаўдасканаленні.

Падрыхтоўчая работа: анкетаванне групай «псіхолагаў» з ліку вучняў сваіх аднакласнікаў па пытаннях выбару будучай прафесіі, збор групай «карэспандэнтаў» інфармацыі аб «незвычайных» прафесіях; афармленне прэзентацыі «Шлях да поспеху».

Ход мерапрыемства

І. Уводная частка

❑ **Практыкаванне «Асацыяцыі»**

Вядучы (класны кіраўнік) прапануе ўдзельнікам прывесці асацыяцыі да слова «паспяховы».

Удзельнікі выказваюць свае меркаванні.

Вядучы. Такім чынам, абагулім: паспяховымі мы называем людзей, якія дасягаюць сваіх мэт. І падчас нашай сустрэчы мы паспрабуем адшукаць шляхі, якія могуць да гэтага прывесці.

ІІ. Асноўны этап

Вядучы. Поспех – увогуле дастаткова няпэўнае паняцце, бо кожны чалавек вызначае яго для сябе па-свойму. Для аднаго стаць паспяховым – значыць кіраваць вялікай кампаніяй, для другога – зарабляць шмат грошай, для трэцяга – займацца цікавай справай, для чацвёртага – стварыць дружную сям'ю. Рыхтуючы сённяшнюю сустрэчу, мы даручылі групе «псіхолагаў» з ліку вучняў нашага класа правесці апытанне сярод сваіх аднакласнікаў. І вось што высветлілася.

❑ **Паведамленне па выніках анкетавання «Мая прафесія»**

Прадстаўнік групы «псіхолагаў» паведамляе ўдзельнікам, якія складнікі апытаныя лічаць неабходнымі для дасягнення поспеху. Гэта розум, упартасць, прагнасць, захопленасць, уменне валодаць сабой, стойкасць, сіла волі, засяроджанасць, самадысцыпліна, сталасць, прадпрымальнасць, адзінства мэтаў і дзеянняў, працавітасць, смеласць. Найбольш запатрабаванымі сёння, паводле меркавання рэспандэнтаў, з'яўляюцца наступныя прафесіі: інжынер, урач, юрыст, праграміст, настаўнік, эканаміст, фатограф, візажыст, мікрабіёлаг, тэхнолаг, энергетык, будаўнік, IT-тэхнолаг.

Больш за ўсё школьнікаў у абранай прафесіі прыцягваюць такія характарыстыкі, як заработная плата, стабільнасць, прэстыжнасць, умовы для паўнацэнных зносін, творчасці, самаразвіцця, пашырэння кругагляду, магчымасць кар'ернага росту, дапамогі людзям, наладжванне канструктыўных сувязей.

Таксама вучні і іх бацькі знаёміліся з вынікамі анкетавання ў працэнтным выражэнні.

1. Ці вызначыліся вы з выбарам сваёй будучай прафесіі?

Так – 46%; не – 54%.

2. Ці трэба, на ваш погляд, улічваць меркаванне бацькоў, іншых людзей пры выбары прафесіі?

Так – 92%; не – 8%.

3. Які крытэрый з'яўляецца для вас найбольш важным пры выбары прафесіі?

а) высокая заработная плата – 31%;

б) цікавая праца – 61%;

в) прэстыжнасць – 8%;

г) свой варыянт – 0%.

4. Які тып прафесіі вы лічыце сваім?

а) «Чалавек – прырода» – 3%;

б) «Чалавек – тэхніка» – 12%;

в) «Чалавек – чалавек» – 40%;

г) «Чалавек – знак» – 8%;

д) «Чалавек – мастацкі вобраз» – 37%.

Удзельнікі абмяркоўваюць вынікі анкетавання, праведзенага групай «псіхолагаў».

❑ **Паведамленні «Самыя незвычайныя прафесіі»**

Вядучы. Група «карэспандэнтаў» сабрала для вас інфармацыю аб прафесіях вельмі рэдкіх, так бы мовіць, незвычайных. Пазнаёмімся з вынікамі яе пошукаў.

Прадстаўнікі групы «карэспандэнтаў» па чарзе робяць кароткія паведамленні аб такіх незвычайных прафесіях, як суразмоўца, запіхвальнік у транспарт, распраміцель маршчын, выраўноўвальнік падушак, кавіст, нюхач, тэстар элітных ложкаў, тэстар водных труб для атракцыёнаў, тэстар элітных пляжаў, тэстар цукерак, тэстар камп'ютэрных гульняў і г.д.

❑ **Прэзентацыя «Шлях да поспеху»**

Вядучы. Скептыкі сцвярджаюць, што нельга дасягнуць сапраўдных вышынь у прафесіі, калі не маеш вялікага капіталу або патрэбных сувязей, калі ты нарадзіўся ў маленькім горадзе ці ў вёсцы. Зараз нашы вучні з групы «гісторыкаў» паспрабуюць даказаць, што гэта не так. Да вашай увагі – рэальныя гісторыі канкрэтных людзей, ураджэнцаў нашага горада, якія дабіліся сусветнага поспеху.

Паведамленні «Сусветнавядомыя землякі»

Якуб Брэтцар нарадзіўся 23 ліпеня 1690 г. у Пінску, славуты жывапісец, аўтар роспісаў касцёла езуітаў у Слуцку, капліцы ў Полацку, абразоў «Укрыжаванне», «Маці Божая» і інш.; **Рышард Капусцінскі** нарадзіўся 4 сакавіка 1932 г. у Пінску, пісьменнік; **Георгій Нядзведзь** нарадзіўся 21 сакавіка 1938 г. у Пінску, прафесар-неўрапатолаг, доктар медыцынскіх навук; **Ганна Бацюшка** нарадзілася 24 кастрычніка 1981 г. у Пінску, заслужаны майстар спорту Рэспублікі Беларусь.

Вядучы. Здараецца, шлях чалавека да справы свайго жыцця атрымліваецца досыць няпростым, нават мудрагелістым. Людзі, якія ўжо дасягнулі пэўнага прафесійнага поспеху і высокага матэрыяльнага дабрабыту, раптам кідаюць прыбытковую працу і пачынаюць займацца тым, да чаго ляжыць іх душа.

Паведамленні «Гэтага не можа быць!»

Вучні выступаюць з прэзентацыяй аб людзях, якія змянілі свае прафесіі і рэалізавалі сябе ў новай справе. Арганізуецца абмеркаванне паведамленняў членаў групы «гісторыкаў».

III. Заключны этап. Рэфлексія

❑ **Практыкаванне «Дарадца»**

Удзельнікі падзяляюцца на некалькі груп. Вядучы прапануе кожнаму запісаць прозвішчы ўсіх членаў сваёй групы, а насупраць указаць прафесію, якая, на яго думку, найбольш падыходзіць канкрэтнаму чалавеку. Пасля выканання задання ўдзельнікі выказваюць свае меркаванні.

Вядучы. Кажуць, чалавек не можа праверыць сваё прызванне, пакуль рукі яго не дакрануліся да самой справы. Прафесіяналізм развіваецца толькі ў працы. Таму шукайце сябе ў дзейнасці, удасканальвайце ўменні, не бойцеся спрабаваць і рызыкаваць. Упарта і засяроджана дабівайцеся поспеху, і ў вас абавязкова ўсё атрымаецца!

❑ Рэфлексійнае практыкаванне «Тры – два – адзін»

Вядучы прапануе ўдзельнікам запісаць тры галоўныя высновы, якія яны зрабілі на працягу сустрэчы, дзве справы, на якія яна натхніла, і адно пытанне, якое працягвае іх турбаваць. Арганізуецца абмеркаванне.

ЛІТАРАТУРА

1. **Климов, Е. А.** Психология профессионального самоопределения: учеб. пособие для студ. высших пед. учеб. заведений / Е. А. Климов. – М.: Академия, 2004. – 522 с.
2. **Петрановская, Л. В.** Мы готовим детей к позавчерашнему миру [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.pravmir.ru/lyudmila-petranovskaya-myi-gotovim-detey-k-pozavcherashnemu-miru/. – Дата доступа: 25.11.2020.

Мадэльны ўрок на сайце часопіса www.n-asveta.by

Комарова Н. В. Фразеологизмы. Употребление в речи (www.n-asveta.by/dadatki/madelny_urok/2022/n01/komarova.pdf)
Лабачэўская С. У. Народныя песні. Каляндарна-абрадавыя песні (www.n-asveta.by/dadatki/madelny_urok/2022/n01/labacheuskaya.pdf)
Мишина Е. В. Экологический урок «Западная Двина – река трех государств» (www.n-asveta.by/dadatki/madelny_urok/2022/n01/mishina.pdf)
Прашкевич А. А. Применение комикса на уроках французского языка (www.n-asveta.by/dadatki/madelny_urok/2022/n01/prashkevich.pdf)
Савко И. О. Употребление имен существительных в различных речевых ситуациях (www.n-asveta.by/dadatki/madelny_urok/2022/n01/savko.pdf)
Стральчэня Н. А. Ніл Гілевіч «Калі рана ўстанеш» (www.n-asveta.by/dadatki/madelny_urok/2022/n01/stralchenya.pdf)
Шевчик И. Н. Урок английского языка по теме «Англичане и их питомцы» (www.n-asveta.by/dadatki/madelny_urok/2022/n01/shevchik.pdf)
Шпакоўская Р. У. Раслінаводства. Геаграфія вырошчвання збожжавых культур (www.n-asveta.by/dadatki/madelny_urok/2022/n01/shpakouskaya.pdf)

Каардынатар творчага праекта «Бацькоўскі сход» – Г. Б. Пшонік

Часопіс уключаны ў пералік навуковых выданняў Рэспублікі Беларусь для апублікавання вынікаў дысертацыйных даследаванняў.

Падпісана да друку 13.01.2022. Папера афсетная. Фармат 60x84¹/₈. Гарнітура «Georgia». Друк афсетны.
Фіз. друк. арк. 12. Ум. друк. арк. 11,16. Ул.-выд. арк. 10. Тыраж 1790 экз. Зак. 36
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №709 ад 30.07.2010 (перарэгістрацыя 27.08.2019), выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, пр-т Незалежнасці, 77-110.
Афіцыйны сайт у інтэрнэце www.n-asveta.by, адрас электроннай пошты info@n-asveta.by
Тэлефоны: 215-05-20, 215-05-19, 215-05-18.
Установа «Выдавецкі дом «Педагагічная прэса» Рэдакцыя часопіса «Народная асвета».
Падпісныя індэксы: 74967 (інд.); 749672 (вед.)

Дзяржаўнае прадпрыемства «БудМедыяПраект» (ЛП № 02330/71 ад 23.01.2014).
Вул. В. Харужай, 13/61, 220123, Мінск, Рэспубліка Беларусь.